

ČESKÁ ASTRONOMICKÁ SPOLEČNOST

sekretariát: Královská obora 233, 170 21 Praha 7, tel.: 02/33377204

Tiskové prohlášení České astronomické společnosti číslo 35 ze 17. 6. 2002

21. 6. NASTANE LETNÍ SLUNOV RAT

Dne 21. 6. 2002 v 15h 24min letního času se severní polokoule Země nejvíce přikloní ke Slunci – v tom okamžiku nastane letní slunovrat, začne astronomické léto a Slunce vstoupí do znamení Raka. 21. 6. bude nejdelší den, Slunce u nás setrvá 16h 22min nad obzorem a jen 7h 38min zbývá na noc. V poledne vystoupí u nás Slunce nejvýš z celého roku, na obratníku Raka projde nadhlavníkem a na severním polárním kruhu o půlnoci nezapadne.

Datum letního slunovratu není jednoznačně určeno, ale může se měnit z těchto důvodů:

- * Kalendářní rok trvá 365 nebo 366 dní, ale Země oběhne kolem Slunce za 365 dní 5 hodin 49 minut. Proto se okamžik letního slunovratu opoždí každý následující rok o oněch přebývajících 5h 49min. Zařazením přestupného roku se okamžik letního slunovratu „předběhne“ o $24\text{h} - 5\text{h} 49\text{min} = 18\text{h} 11\text{min}$. Přitom může dojít ke změně data letního slunovratu.
- * Současný (řeckořský neboli gregoriánský) kalendář „pracuje“ ve 400letých cyklech. Rokem 2000 jsme vstoupili do nového cyklu a na jeho začátku vzniknou největší rozdíly. **Proto ve 21. stol. případně letní slunovrat 62krát na 21. 6. a 38krát na 20. 6., pokud vycházíme ze střeoevropského letního času.** Na 20. 6. případně letní slunovrat v roce 2020 (poprvé od roku 1796) a dále v letech 2024, 2028, 2032, atd.
- * K pomalým změnám dochází i změnami zemské dráhy. Dnes je z ročních dob nejdelší léto a velmi zvolna se ještě prodlužuje (o 6h 29min do roku 3000).

Ing. Pavel Příhoda

Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy

Česká astronomická společnost (ČAS) vydává od května 1998 tisková prohlášení o aktuálních astronomických událostech a událostech s astronomií souvisejících. Archiv tiskových prohlášení lze najít na Internetu na adrese <http://www.astro.cz/cas/tisk.htm>. K tématu tohoto tiskového prohlášení se více dozvíte u autora Ing. Pavla Příhody na telefonu 02/33376452 l. 114. S technickými a organizačními záležitostmi ohledně tiskových prohlášení se obraťte na tiskového tajemníka ČAS Pavla Suchana na adrese Štefánikova hvězdárna, Petřín 205, 118 46 Praha 1, tel.: 02/57320540, fax: 02/57325390, e-mail: suchan@observatory.cz.
